א) [ב"מ לה.], כ) [לעיל עא: לקמן קה: פסחים ה:

וש"נו. ג) כחובות פו.

ולקמן ק.], ד) נמוצות פו. [לקמן ק.], ד) [לעיל מד:], ה) לעיל [מה.] עא:

וכתובות לד.ז. ו) ולעיל סו.

נש"נ], ז) גי' ס' ת"ח בשם וש"נ], ז) גי' ס' ת"ח בשם מוספתא ונתנסך וע"ש, ה) [עירובין יא: לט:],

כ) וד"ה ור"ין, ל) וועיין

מוספות ב"ב קע: ד"ה אין], מ) [ד"ה ועוד],

() [ועיין תוספות בכורות לא: ד"ה א"כ],

עין משפם נר מצוה במ א מיי׳ פ״ז מהל׳ חודל

ומזיק הלכה ט סמג עשין קע טוש"ע ח"מ סימן שפו סעיף ב: ב מיי פ"ג מהלכות גזילה הלכה ד סמג עשין עג טוש"ע ח"מ סימן שסג סעיף ב:

ב מיי׳ פ״ז מהל׳ חובל ומזיק הלכה ט סמג עשין ע טוש"ע ח"מ סימן שפו סעיף ב ורב חלפס ספו טעיף כ נדכ מנפט כאן ובסוף פ"ב דף יג:]: סב ד מיי' פ"ג מהלי גזילה הלכה ד סמג

עשין עג טוש"ע ח"מ סי שסג סעיף א: סג ה מיי פ"י מהלי פ"י מהל׳ שכירות הלכה ד סמג עשין פ"ט טוש"ע ח"מ

סימן שו סעיף ב: סד ו מיי' פ"ו מהלכות חובל ומזיק הלי יא סמג עשיו פט טוש"ע ח"מ

ג: ג: בה ז מיי פ"י מהלכות שכירות הלכה ד סמג עשין פט טוש"ע ח"מ מימן שו סעיף ב:

מוסף רש"י מאן דראין דינא דגרמי. המחייב את הגורס הפסד לחבירו מעליא. כל החוב שבתוכו מעליא: כל שלוול שפתוכו (שם). ומאן דלא דאין כו'. פלוגתייהו בב"ק ור' מאיר אית ליה דינא דגרמי וה הידש וחייב באחריותו. גני כלאים, וקי"ל כותיה (שם). וכפייה רפרם לרב אשי. שכא הדין לפני רב אשי וסיבבו והקיפו בראיות ואגבי מדינא דגרמי (שם). כי מדינת דגרמי (שם). כי כשורא לצלמא. כלומר גיבוי גמור כל ההפסד הלוקח בו כאשר ידקדק הלוקח קורה ללור בו לורות שלוקח ישרה וחלקה (שם). אם עד שלא נגמר דינו מכרו מכור. ואפילו לרצנן דלא דרשי נגעליו מיתה והעמדה cm. הקדישו מוקדש. ונפקא מיניה דאי מיתהני מיניה מעל (לעיל מה.). מוחזר. ואע"ג דשקלי ליה די דינא הוי שומר פטור דהא כשהחזירו שור מעלים הום (שם). אינו מוקדש. דלאו ברשותיה קאי לאקדושיה (שם). אף משנגמר דינו מורא אשלמת לי, תורא אשלימית לך (כתובות לד.). ונפקא מיניה לגזל חמן ועבר עליו הפסח והחזירו דאם כן. דלרננן אין אומרין, נפלגו בחמץ בפסח. ולימרו דחייב, ואנן קיי"ל דלרבנן אומר לו הרי

נכתוב ליה שמרא. לא שייך הכא מפיהם ולא מפי כתגם ולא בההיא דתנן בגט פשוט (ב"ב דף קסת.) מי שנמחק שטר חובו דעדים החתומים על השטר נעשה כמי שנחקרה עדותן בב"ד והוי כאילו אמרי הני עדים ראינום שנחקרו עדותן בב"ד

ובפ"ב דכתובות (דף כ.ס) הארכתים: פרושי קמפרש ביצד בו'. תיתה דלא פריך אי הכי חייבין

תרי זימני למ"ל כדפריך בפרק קמא דסנהדרין (דף ג. ושסמי) אי הכי שלשה שלשה למה לי ובכמה מקומות דייק ובכמה מקומות לא דייקי:

הכה

הגורם לממון לאו כממון דמי לא מחייב מתקיף לה רב הוגא בריה דרב יהושע אימר רשמעת ליה לרבי שמעון דבר הגורם לממון כממון דמי בדבר שעיקרו ממון כדרבה דאמר רבה גזל חמץ לפני הפסח ובא אחר ושרפו במועד פמור שהכל מצווים עליו לבערו לאחר הפסח מחלוקת ר' שמעון ורבגן . לרבי שמעון ראמר דבר הגורם לממון כממון דמי יחייב לרבנן דאמרי דבר הגורם לממון לאו כממון דמי פמור בדבר שאין עיקרו ממון מי אמרינן יאמר אמימר מאן דראין דינא דגרמי מגבי ביה דמי שמרא מעליא ומאן דלא דאין דינא דגרמי מגבי ביה דמי ניירא בעלמא הוה עוברא וכפייה רפרם לרב אשי יואגבי ביה כי כשורא לצלמא: חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך: מאן תנא אומרין באיסורי הנאה הרי שלך לפניך אמר רב חסדא ר' יעקב היא דתניא ישור שהמית עד שלא נגמר דינו מכרו מכור הקדישו מוקדש שחמו בשרו מותר החזירו שומר לבעליו מוחזר משנגמר דינו מכרו אינו מכור הקדישו אינו מוקדש שחמו בשרו אסור החזירו שומר לבעליו אינו מוחזר רבי יעקב אומר אף משנגמר דינו החזירו שומר לבעליו מוחזר מאי לאו בהא קמיפלגי דרבי יעקב סבר אומרין באיסורי הנאה הרי שלך לפניך ורבגן סברי אין אומרין באיסורי הנאה הרי שלך לפניך א"ל רבה לא דכולי עלמא אמרינן באימורי הנאה הרי שלך לפניך דאם כן נפלגו בחמץ בפסח אלא אמר רבה הכא בגומרין דינו של שור שלא בפניו קא מיפלגי רבגן סברי אין גומרין דינו של שור שלא בפניו דאמר ליה אי אייתיתיה ניהליה הוה מעריקנא ליה לאגמא השתא מסרתיה ביד מאן דלא מצינא לאישתעויי דינא בהדיה ור' יעקב סבר גומרין דינו של שור שלא בפניו דאמר ליה מאי עבדי ליה סוף סוף הוה גמרי ליה דינא שלא בפניו אשכחיה רב חסרא לרבה בר שמואל א"ל תנית מידי באיסורי הנאה אמר ליה אין תנינא ייוהשיב את הגזלה מה תלמוד לומר אשר גזל יחזיר כעין שגזל מכאן אמרו גזל ממבע ונפסל פירות והרקיבו יין וא יוהחמיץ תרומה ונממאת חמץ ועבר עליו הפסח בהמה ונעבדה בה עבירה ושור עד שלא נגמר דינו אומר לו הרי שלך לפניך מאן שמעת ליה דאמר עד שלא נגמר דינו אין משנגמר דינו לא רבנן וקתני חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך א"ל ®אי משכחת להו לא תימא להו ולא מידי: פירות והרקיבו אומר לו הרי שלך לפניך: והתנן פירות והרקיבו משלם כשעת הגזילה אמר רב פפא יכאן שהרקיבו כולן כאן שהרקיבו מקצתן: בתני לאוְמנִין לתקן, וקלקלו חייבין לשלם נתְן לחרש שידה תיבה ומגדל לתקן וקלקל חייב לשלם יוהבנאי שקיבל עליו לסתור את הכותל ושיבר האבנים או שהזיקן חייב לשלם היה סותר מצד זה ונפל מצד אחר פטור ואם מחמת המכה חייב: גמ' אמר רב אםי לא שנו אלא שנתן לחרש שידה תיבה ומגדל לנעץ בהן מסמר ונעץ בהן מסמר ושיברן אבל נתן לחרש עצים לעשות שידה תיבה ומגדל ועשה מהן שידה תיבה ומגדל ושיברן פטור מאי טעמא אומן קונה בשבח כלי תנן נתן לאומנין וקלקלו חייבין לשלם מאי לאו דיהיב להו עצים לא שירה תיבה ומגרל הא מדקתני סיפא שידה תיבה ומגדל מכלל דרישא עצים אמרי פרושי קא מפרש

אי דאיכא מהדי דידעי מאי הוה בשמרא ליכתבו ליה שטרא מעליא ואי דליכא סהדי אנן מנא ידעינן אמר רבא מאתהא במאמינו אמר רב דימי בר חנינא הא דרבה מחלוקת ר"ש ורבגן היא לר"ש דאמר סדבר הגורם לממון כממון דמי מחייב לרבגן דאמרי דבר

הגוזל עצים פרק תשיעי בבא קמא

מנה ידעינן. מחי הוי כתיב ביה ומחי בעי למיתבי ולח חצטריך

ליה למימר דפטור: במאמינו. י בעל השטר לשורף בכל מה

שאומר שכך היה כתוב ביה ואפ"ה פטור: דר"ש בפרק מרובה (לעיל

דף עד:) גבי קדשים שחייב באחריותן כו': במועד. בזמן ביעורו

בו׳ שעות ודכוותה בפסחים (דף י:)

לא בדק בתוך המועד יבדוק לאחר המועד: לר"ש חייב. האי ששרפו לשלם לגולן דמיהם דדבר הגורם לממון הוא שאם היה בעין היה מחזירו גזלן לבעליו ופטור דתנן לעיל (דף נו:) גזל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך ועכשיו שאין בעין יחזיר דמים לבעליו. ובחמץ בפסח הוא דאמרינן הכי משום דעיקרו כלומר בתחלתו ממון הוי ועכשיו אע"פ שאינו שוה לכלום גורם לממון הוא אבל בשטרי דמעולם לא היה גופו ממון מי שמעת ליה: מאן דדאין דינא דגרמי. ר"מ היא (בהגחל בתרא) [לקמן] (דף ק.): מגבי ליה. מן השורף כל השטר שהרי גרמו להפסיד: ואלפייה רפרס לרב אשי. ששרף שטר חבירו בילדותו: ואגבי מיניה. גוביינא מעליא כל מה שכתוב בשטר: כי כשורה לללמה. פרעון גמור מן העידית כקורה זו הנבחרת משחר קורות לתקן בה לורה ודיוקנאות: שור שהמים. את האדם ומכרו עד שלא נגמר דינו: מכור. ולא יסקל דבעינן מיתה והעמדה בדין שיהא שוין כאחד בפרק שור שנגח ד׳ וה׳ (ה): החזירו שומר לבעליו מוחור. ופטור שומר: דר"ע אומרים באיסורי הנאה כו'. ומתניתין דחמץ בפסח אפי׳ לרבנן: דאם כן. דלרבנן אין אומרים אדמפלגי בשור לגבי שומר ליפלגו נמי לגבי גזל חמץ ועבר עליו הפסח (כ) אבל הכא בשור שהמית הוא דאמר אין מוחזר משום דאמר ליה האי איסור הנאה לאו איסור דאתי עליה ממילא הוא כגון חמץ בפסח אלא את קטלתיה בידים שהבחתו לב"ד דחי הוה גבחי חנח מעריקנא ליה לאגמא כו' אבל סיפא דמתניתין ודאי רבי יעקב היא ולא רבנן דקתני או שהיתה יונאה ליסקל אומר לו הרי שלך לפניך: אשכחיה רב חסדה כו'. רב חסדה מהדר אמתני׳ דניהוי בה פלוגתא אחמץ בפסח לאוקמא למילתיה דטעמא דרבנן משום דאין אומרים באיסורי הנאה הרי שלך לפניך: אי משכחת

להו. לבני הישיבה: לא סימא

להו ולא מידי. משום דחדו דמשכחי

מיובתה למילתי: שידה. הרגו

תורה אור השלם ו. והיה כי יחטא ואשם גול או את העשק אשר יְשָׁק אוֹ אֶת הַפּקּדוֹן אֲשֶׁר הְפְּקָד אָתוֹ אוֹ אֶת הָאֲבָדָה אֲשֶׁר מְצָא:

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה מכור וכו' מיתה והעמדה בדיו וכו' בפרק שור שנגח. נ"ב סוף לף מד ופ"ק דף יג: (ב) ד"ה דאם כן וכו׳ הפסח הס"ד ואח"כ מה"ד אלא הכא:

הגהות הגר"א [א] גמ' יין והחמיץ. רשום קו על תיבת והחמיץ ונ"ב והקרים:

רבינו חננאל

אמר אמימר מאן דדאין . דינא דגרמי מגבי ביה דמי דאין דינא דגרמי['] מגבי ביה דמי ניירא בעלמא הוה עובדא וכפייה רפרם לרב אשי ואגבי ביה כי כשורא לצלמא. פר״ח זצ"ל וקיימא לן כאמימר וכרפרם דכפייה לרב אשי ואגבי ביה כי כשורא לצלמי. והאידנא דינא דגרמי כרשב״ל. ודר מאיר היא וס"ל כוותיה לקמן בפרקין. הילכך כל גרמי פטור מדיני אדם אדם יני שמים. שקיבל יי וחייב בדיני והבנאי שקיבי לסתור את הכותל ושיבר את האבנים או שהזיקן חייב לשלם היה סותר מצד זה ונפל מצד אחר פטור ואם מחמת המכה פטור ואם מוזמוג המכור חייב. פר״ח זצ״ל קיימא לן הלכה כי האי סתמא.

> לה כיצד נתן לאומנין לתקן וקלקלו חייבין לשלם כגון שנתן לחרש שידה של עגלה העשויה למרכג נשים: תיבה ומגדל והכי גמי מסתברא דכיצד קתני דאי סלקא דעתך רישא עצים השתא אשמעינן עצים חייבין לשלם ולא אמרינן אומן קונה בשבח כלים שידה תיבה ומגדל מבעיא אי משום הא לא איריא תנא סיפא לגלויי רישא שלא תאמר רישא שידה תיכה ומגדל אבל עצים לא תנא סיפא שידה תיבה ומגדל מכלל דרישא עצים ואפ״ה חייב לשלם לימא מסייע ליה ∞הנותן צמר לצבע

שלך לפניך, דקתני גול חמץ שך נפניך, דקסני גוו מתן של של לנה ביש לה נגמר דינו אומרין לו הרי שלך לפניך אבל משגנמר לא, והא סברא לרבנן הוא דשמיעא להו וקמני דבחמן בפסח מודו דאמרינן באיפורי הנאה הרי שלך לפניך, אלא דכולי עלמא שועבר עלי הפסח וחזרו, וכן שור עד שלא נגמר דינו אומרין לו הרי שלך לפניך, הים אלי ליה, בנון חמץ בפסח ולא מני א"ל הא לא מניד הוא, אבל הבא משום הכי אמרי רבנן אינו מוחור דא"א כיי וחזיקא דבירים הוא שהביא לבי דינא, והאי דנקע אי אהדרמיה הוא, דא"כ בחמץ בפסח נמי ליום אי אהדרמיה ניהלי הוא אהדרמיה ויהלי שור שלא בפניו, נימא ליה אי אהדרמיה ניהלי הוא אהדריה הוא, דא"כ בחמץ בפסח נמי ליום אל חדריה הוא, דא"כ בחמץ בפסח נו למסורי הנאם הרי שלך לפניך, אלא חיצו שורש לא ארלא אהדריה לא מחייבי ליוה רבנץ דהא ממהדר ליו השתא ואמרינן באסורי הנאם הכי שלך לפניך, אלא חיצו שום דהוליכו לבייד ביים, והכי קאמר ליה לא היה לך להוליכו לב"ד דאי הוה בידי הוה מערקנא ליה מינייהו (שם). סוף סוף הוי גמרי ליה דינא שלא בפגיו. הלכך הוה ליה הזיקא דממילא ולא בידים (שם).